

UJVIDÉKI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre 24 korona
 Negyedévre 6 " "
 Egy hónapra 2 " "
 Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő:
Mayor József.

Felolvas szerkesztő:
Sr. Köszegutóttér Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.
 Megjelenik
 kétfő kivételével mindennap.
 Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
 Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

A Monte San Gabrieleért rendkívül heves viaskodás folyik.

Edéig 500 tisztet és 18.000 főnyi hadifoglyot ejtettünk.

— Osztrák-magyar vezérkari jelentés. —

Budapest, szeptember 7.

(Hivatalos.) A Triestzi nyílt város ellen intézett ellenséges repülő-támadások naponta ismétlődnek. A Karst-fennsík déli részén tovább tartanak a harcok. Az ellenség eredménytelenül fáradozik, hogy a legutóbbi napokban kivívott sikereinket vitássá tegye. Támadásai, amelyekkel szemben csapataink ismételt támadásokat folytattak, nagy veszteséget mellet teljesen meghusultak. A Monte San Gabriele-ért még mindig rendkívül heves viaskodás folyik. Az ellenség számára semmi áldozat sem nagy. Tegnap az északi lejtőn 10 támadás omlott össze. A nyugati lejtőn egy nehéz támadás színtén visszavertünk. Augusztus 15-ike óta az Isonzó mentén összesen 500 oiasz tisztet és 18.000 főnyi légénységet fogtunk el. A 11-ik Isonzócsata véralódot tekintetében a korábbi csaták mögött semmilyen sem marad vissza. A többi arcvonalról és határról nincs fontos közölni való.

A vezérkari főnök.

A németek Rigától 70 kilométernyire keletre sikeresen harcolnak

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, szeptember 7.

A nagyfőhadiszállás jelenté:

NYUGATI HARCTER: Rapprecht bajor trénerőrsökös hadseregparcjja. A fiantal arcvonalon, a Houthouister erdő és Hollebecke között újra heves tüzérégi harcok játszódtak le. Az angolok reggel és este erős pergőtűz után Regulars, Yperntől északra 4 kilométer szélességben megtámadták állásainkat, rövid kemény harc után mindenütt visszavertük őket. Foglyok megérősitették, hogy az ellenség ezeknél a támadásoknál, amelyek nekik nagy veszteséget okoztak, 3 hadosztályt vetett harcba. A szomszédos szakaszokon heves tűz-támadások után angol felmerítőosztályok előretörték, ezek sem értek el semmi sikert. Lendnél korai reggel részleges támadások az ellenség nagy veszteséget mellet meghusultak.

A német trénerőrsökös hadseregparcjja: Az Alsne-arcvonal több helyen és a Champagneban a harci tevékenység egész napon át élénk maradt, előtérli ütközetekben foglyokat szállítottunk be. A Maas-keleti partján a tüzérégi csata kis megszakításoktól eltekintve, még éjjel is tartott. Felidezett készütséggel állások és rohamcsapatok ellen intézett megsemmisítő tüzelésünk a Fösses erdőben meghusított a franciak támadását. Beaumontól délre egy württembergi ezred bonyomult az ellenséges vonalakra és kézigrandírcsiben előtte a megszálló őrséget. Minden rohamcsapatok betörték a Gauroros-erdőbe és foglyokkal jöttek vissza. 9 ellenséges repülőgépet légi harcban, további 5-öt vedőtűzben leterítettünk.

KELETI HARCTER: Lipót bajor herceg vezértábor nagy arcvonalai: Az oroszok visszavonulása az alsó főúttól északra lette tegnap tovább tartott. Tovasságunk Mianól délnyugatra és Neu Kalponánál, Rigától 70 kilométernyire keletre sikeresen harcolt az ellenség atóvédjelvel a Labető és Friedlichstádt közötti fekvő falvakat a hátráló ellenség felgyújtotta. Dünaműndében sok löszeren és hadiszereken kívül 40 gyut zsákanyagotunk. Ezek közül 22 darab 12 centiméteres 11-gyomb kaliberű volt. Egyékként a Fekete-tengerig nem volt nagyobb harci tevékenység.

MACEDON ARCVONAL: Az Ochrida- és Presba-tó között portyázó osztályok átközettel folytak. A Vardartól keletre élénk tütevékenység.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Horribilis árcemelést kér az ujvidéki gázgyár.

Ujvidék város törvényhatósága már hozzá lehet szokva ahhoz, hogy szerződéses szállítói az egységáraknak fölemelését kéri tőle. Csak nemrég utasította el a városi közgyűlés a villanygyárnak az egységárak fölemelése iránti kérelmét, most a gázgyár fordul hasonló követeléssel a városhoz. Múltánosnak mondható, ha a háború terheit a szerződés felek egymás között megosztják és a fogyasztó fél a drágaság miatt valamivel magasabb árakat fizet. Nem akarunk a városi törvényhatósági bizottságnak prejudikálni, de a legfűreszbbnak tartjuk, hogy a gázgyár horribilis árcemelést kér, amikor Ujvidék utcáira épen azért, mert a gázgyár annak idején nem akart drága szemet vásárolni, — hetek óta egyiptomi sötétség borul. Egyenesen humoros a gázgyárnak az a kérelme, hogy a város az egységárakat visszamenőleg január 1-től emelje föl, tehát attól az időponttól fogva amióta a gázgyár szűkmarúsága miatt Ujvidéken sötétség van.

A gázgyár a városi köztisztviselőknek 100 százalékos fölemelést kéri a magánfogyasztásnak pedig 50 százalékos fölemelést. Azt sem értjük, hogy a gázgyár miért nem tartotta érdemesnek a tanács elé részletesen indokolt javaslatot terjeszteni?!

A kérvényt így tárgyalni nem lehet, mert a gázgyárnak részletesen föl kellett volna tárnia a helyzetet, ki kellett volna mutatnia, hogy a tavalyi fogyasztás véve alapul, ezek az árcemelések mennyi bevételt többletet jelentenek számára. Miért emeli föl a városnak 2-6 fillérről 5 fillérré a nyilvános világítás árát óránként és a magán fogyasztásban miért 32 fillérről 50 fillérré köbméterenként?

A gázgyárnak részletesen meg kellett volna mondani indokolnia. A 23000 korona pedig, amit a gázgyár miatt deficitet kímálat, nem veszteség, hanem csak elmaradt jövedelem — ami egészen más.

A beadvány egyébként így hangzik.

Ujvidék szab. kir. város tekintetes tanácsának!

A városal 1888. február 26-án megkötött engedély szerződés, az 1903. február 3-án megkötött pótszerződés szerint a nyilvános világítás ellátására és a magánosok részére való légszusz szolgáltatására meghatározott maximális árak állapításra meg.

A jelenlegi háborúnak a szerződés megkötésekor előre nem látott

eseménye és az ennek folytán a termelési viszonyokban bekövetkezett fundamentális változások következtében az alórti vásárlás nézve lehetetlenné vált, hogy az annak idején megállapított árakon szolgáltatassa, tovább is a város nyilvános világítását és a magánosok légszusz szükségletét.

A szerződéses árak megtartása nemcsak légszuszgyárunk jövedelmezőségét semmisítené meg, hanem belátható időben a teljes pusztulást vonná maga után, mert hiszen egyetlen gyár sem termelhet huzamosan gazdaságilag lehetetlen feltételek mellett.

Mi a jelenlegi viszonyok bekövetkezését sem előre nem láthatunk, sem pedig bármennyi ellenrendszabályok által azoknak elejét nem vehetünk. A ránk karamló feladat a mi hibákon kívül teljesíthetlenné vált. Ily körülmények között nem tehető fel rólunk méltányosan, hogy a szerződést az eredeti árak mellett végrehajtsuk. Ugy magyar, mint német jog szerint a jóhiszeműség és a jószándék elterelő való vétség volna, hogyha csupán bennünket akarnánk megterhelni a háború által teremtett kockázattal, míg ellenben a másik szerződő fél az egészen más feltételek mellett megkötött szerződésnek előnyeit megrövidíttelenül élvezi.

A magyar bíróságok hasonló esetekben már ismételtelen ezen felfogás mellett foglaltak állást és egyképen határoztak, hogy ilyen árcemeléseknek követelése jogosult, mert egyetlen válla arról sem szabad feltélni, hogy veszteséggel dolgozzék.

Hogyha már félévi zárlatunk bemutatásával igazolni tudjuk, hogy az üzemevezetés 1917. évi január 1-től június 30-ig máris 23137 korona 88 fillér veszteséget okozott, úgy a viszonyok az általunk már 1914-ben az 1915—1917. esztendőre megrendelt szenneménységek visszatartása által még inkább megrosszabodnak, mert megmaradnak ugyan a fix kiadások, ellenben a bevételek folytonosan apadnak, sőt bizonyos körülmények között egészen meg is szűnhetnek.

Enelőlgyva ismételtelen az indítványozzuk, hogy ezen viszonyok figyelembe vétele mellett az árakat egyelőre ezen viszonyok fennállása tartamára

nyilvános világlításnál óránként 5 fillérré,

légszuszfogyasztás magánosok részére köbméterenként 50 fillérré, légszuszfogyasztás a város részére köbméterenként 50 fillérré visszahatárolt 1917. január 1-ig fölemelni méltóztatsek.

A budapesti kir. ítélőtábla 1917. június 18-án P. S. 3146/1917. 16. sz. által a Wiener Gasindustrie vállalat által Flume város ellen a légszuszárak felemelése végett meg-

indított pesben olyképen határozott, hogy a Wiener Gasindustrie a háború tartama és 6 hónapig a béke megkötése után visszahatólag 1917 január 1-ig jogosítva van arra, hogy a légszuszárakat Fiumában felemelje, minthogy a háború következményei mind a két szerződő félnek egyaránt kell viselnie és minthogy a szerződési viszonyoknak a mindekorai életviszonyoknak meg kell felelniök és senkinek kötelező oly szerződésnek fentartására, amely nyilvánvalóan anyagi romlását vonhatná maga után is, hogy emel-fogva a légszuszárasság fel van jogosítva arra, hogy az eredeti szerződéstől eltérően, amely a háború által előidézett viszonyok közé nem illik többé bele, oly árfelméletét kívánjon, amely teljesítményének s fokozott kiadásainak megfelelő.

Kérjük szíves elhatározásukat, hogy igényeinket esetleg bírósági uton érvényesíthessük.

Budapest, 1917. szept. 1.

Kiváló újságlelő!

Egyesített Légszuszárak r. t.

dr. Konhauser s. k.

Leindorfer Károlyt a Kuria is fölmentette.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, szept. 7.

Az óbecsei Freund József és Társa cég próbaidőre alkalmazta Leindorfer Károlyt magánhivatalnokként. Az új hivatalnokokat nem igen voltak megelégedve a cégnél és még a próbaidő eltelte előtt közölték vele, hogy munkásságát nem reflektálnak és jó lesz, ha állás után néz. Leindorfer ki is lépett a cégtől és elutazott Óbecsére Budapestre.

Távózása után észrevette, hogy a cég tulajdonát képező két darab Pest Magyar Kereskedelmi Bank részvényről hiányoznak a szelvények. Miután 25 darab hasonló részvényről kilépése előtt egy nappal a próbaidőre sikamarozott hivatalnok vágta le a szelvényeket, reá terelődött a gyanu, a cég feljelentést tett és megindult a hivatalos eljárás. A nyomozás során kiderült, hogy bár Leindorfer Óbecséről pénz nélkül utazott el, sőt egy ismerősétől még száz koronát is kért! Óbecsén, Budapestben mégis volt pénze arra, hogy egy nőismerősével Hevenyest Stefánival különböző bevételeket eszközöljön. Azt is bejelölte a nyomozás, hogy a hiányzó értékpapírt egy ismeretlen katonára váltotta be Budapestben a Hermes-banknál.

Az újvidéki ügyészség Leindorfer és barátja ellen sikkasztás büntetése miatt emelt vádat. Annak idején az újvidéki törvényszék előtt a magánújságtól azzal védekezett, hogy ő a cégfőnök jelenlétében vágta le a szelvényeket a részvényről és azokat főnököknek nyomban át is adta. Akkor bizonyítékok hiányában mindkétőtöklet felmentették. Az ügyész felebbesítés folytán először a szegedi ítélőtáblához került a dolog, majd innen a Kuria első bírálati tanácsához, amely ma tárgyalta az ügyet és indokolással fogva az újvidéki törvényszék felmentő ítéletét helybenhagyta.

P. J.

Események a tengeren.

Budapest, szeptember 7.

A Triestet nyit város ellen intézett ismételt repülőátmadások megtorlására tengeresszel repülőgépeink a szeptember 6-ról 7-re virradó éjjel Velence tengeresszeli arzenálját és az erők katonai művelt fően és nagyon jó eredménnyel bombázták. Számos találatot kétségkívül megállapítottunk és heves védőtűz ellenére minden repülőgépünk épségben tért vissza.

A hajóhad parancsnoka.

Ludendorff tábornok vasuti balesete.

Berlin, szeptember 7.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az utóbbi időben hírek terjedtek el Ludendorff tábornok súlyos megsebesüléséről. Most hivatalosan közlik, hogy Ludendorff augusztus 19-ikén este 11 órakor, amikor a flandriai harctérről visszautazott és a brüsszeli pályaudvarról vonatra kiült, a vonat összeütközött egy műnelőt szállító vonattal. A műnelőt vonal mozdonya éppen azt a kocsi érintette, amelyben Ludendorff utazott a vezérkarral, sőt fel is dobta azt, a vonat pedig két részre szaklott. Ludendorff tábornokot és kísérőit azonban csak szállások sebeztek meg. A német császár, aki ekkor a keleti fronton tartózkodott, táviratot küldött szerencsés megmenekülése alkalmából Ludendorffnak.

Németország közvéleménye.

Berlin, szept. 7.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A hadiélmezési hivatal államlitikára a következő nyilatkozatot tette a jövő aratási esztendő kilátásairól: A hadiélmezési gazdálkodás tervezetében semmi változás nem áll be az új vezetők és az eddigi rendszert fogja követni. A kenyérmag száükséglet biztosítása egész évre bizonyos. A tervezet nagyon kielégítő a burgonyaelállítás biztosítására, a burgonyával való ellátás nagyon kedvező lesz. Nehéz lesz a helyzet a jövő gazdasági évben a szemes és szálás termékek dolgában és ezért a marha és sertésállományt még a tél előtt tervszerűen csökkenteni kell majd, ami magával hozza a hússal való időnkénti bővebb ellátást. A tej és vajjal való ellátásban rendkívül nehézségek lesznek, a birodalmi zirkózpont most foglalkozik a sajt, tej és vaj gyűjtőkörpontos megszervezésével. A főzések és gyümölcsellátás azutóbbi időben javult. A csempészkereskedelem meggátolására eredményes intézkedéseket tettünk. Teljesen biztosítva van az új háborús ének élelmiszerral való kibirása.

Zavargások Bergameban

Zürich, szept. 7.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az olasz határról érkezett jelentések szerint Bergameban kedden nagy katonai zavargások voltak. A zavargásokról a milánói lapok is röviden hírt adnak. Számos letartóztatás történt.

Német esti jelentés.

Berlin, szept. 7.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: Nyugaton csak Verdun előtt volt erősebb tűzharc. Livlandban lovasságunk érintkezésselben az ellenséggel.

Az ellenforradalmi összeesküvés.

Stockholm, szept. 7.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Pétervárról hivatalosan közlik: Az ellenforradalmi összeesküvés dolgában megindított vizsgálat folyamán megállapították, hogy a nagybercegek, akiket letartóztatnak, jelentékeny összeesküvésben voltak a cári körökkel. A politikai ellenforradalmi összeesküvés dolgában folytatott nyomozás nemcsak Péterváron s Moszkvában, hanem Kievdben söt Szibériában is vetett fel nyomokat. A letartóztatásokat és házkutatásokat folytatják.

Békehangulat a newyorki tőzsdén.

Hága, szept. 7.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Newyorkból jelentik: A Morning Post szerint a tőzsdén heringő békehírekre a kedv igen nagy volt. Lehetőségek tartják, hogy a békétárgyalások még december előtt megkezdődnek.

Pétervár kiürítése.

Rotterdam, szept. 7.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A orosz kormány elkezdte az oktatok elszállítását Pétervárról. Pétervárt hadizónának nyilvánították, nem azért mint-ha a németek előnyomulásától tartanának, hanem mert a német hadiflotta esetleges a gyobbszabásu akciójával Pétervár veszedelme adva van.

Orosz hivatalos jelentés.

Sajtóhadiszállás, szept. 7.

Az orosz vezérkar jelelti: A nyugati arcvonalon Riga környékén, Livlandban csapatok folytatták a visszavonulást északkeleti irányban. A többi arcvonalon puskaűz.

Lemondott a francia kormány.

Páris, szept. 7.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Havas-ügynökség jelenti: Ribot benyújtotta Poincarének az összkormány lemondását.

A kaboli gyilkosság epilógusa.

Megírta annak idején az Újvidéki Hírlap, hogy Kabolon két szubanc meggyilkolta Steinitz Hermannét és 9 éves fiát. A másik fiu, aki Szemlakon járt iskolában életben maradt. Ennek a kislánya Steinitz Gábornak nagytánya most a két szubanc aprja ellen keresetet adott be, kártérítést követelvé a meggyilkolt édesanyáért az újvidéki bír. törvényszéken. Arra való tekintettel, hogy a tettesek szülei jómódu emberek, akik a falu leggazdagabb emberei közül valók, kiskoru Steinitz Gábor gyámja 60.000 korona kártérítési tőke után járó évi 3000 korona járadékra tart igényt. A bír. törvényszék, amely előtt már a perfelvétel megvolt, tegnap tárgyal érdemiéig az ügyben, amely alkalommal a felek vagyoni viszonyait lettek megállapítva, részint tanúbizonyítékokkal. A bíróság, amely Vékey Zoltán kir. ítélőtáblai bíró előnöklése alatt Szabó Imre kir. ítélőtáblai bíró és Gruman Károly kir. törvényszéki bíró tanácsából állott az ítélethirdetésre ez év október 19-ét tűzte ki.

HIREK.

A kedős ünnepre való tekintettel lapunk legközelebbi száma kedden reggel a rendes időben jelenik meg.

Minisztertanács Budapestén. Budapestről telefonálta tudósítónk: Ma délután négy órakor minisztertanács volt Wekerle miniszterelnök elnöklésével és az összes kormánytagok részvételével.

Katonai kitüntetések. Bécsből jelentik: A királyi Tarstjanszky vezérrezedest a lovas testőrség kapitányává nevezte ki. Somsch Bela altábornagynak egy honvédelmi gyaloghadosztályi érdeméves-vezetéséért pedig a Lipót-rend középkeresztesjé adományozta a kardokkal és a hadiékítménnyel. Hoffmann Géza honvédelmi nagynak és Keller Odón tábori ágyas ezredbeli kapitánynak a király a Lipót-rend kiskeresztesjé adományozta a hadiékítménnyel és kardokkal Apáthy László harctéri sebesülésben elhalt honvédszázad főhadnagynak repülői minőségében kifejtett tevékenységéért a király a Vaskorona rend 3 ik osztályát adományozta.

Egyházmegyei hírek. Nikl Jenő áldozópapot az érseki hatóság Újvidékre küldte káplánnak, Titl György lejáró káplánok káplánokat kőcsönösen áthelyezte.

Sétahangverseny van a sétateren déliótt 11 óráról 1/2 óráig. Élénk, mozgalmas lesz a zenés séta, amely írást szoktatlanul nagy az érdeklődés.

Halálhíradások helyett 18 év Adler Frigyesnek. Mint az Arbetterezület jelenti, a király kegyelmű uton elengedte a halálos ítéletét dr. Adler Frigyesnek és a legfőbb törvényszék ennek alapján most 18 évi súlyos börtönrre ítélte.

